

บทที่ 4

ผลการศึกษาและอภิปรายผล

ในการศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของวัยรุ่นหญิงและชายต่อการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นหญิง : ศึกษากรณีโรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ข้างกลสยาม)” ประชากรในการศึกษา คือ เด็กนักเรียนหญิงและชาย จำนวน 1,243 คน

กลุ่มตัวอย่าง ใช้เกณฑ์กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างมีค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ตามตารางของ Hendel (1977, อ้างถึงใน เกียรติสุตา ศรีสุข, 2549, น. 19-21) ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างของเด็กนักเรียนหญิงและชาย โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ข้างกลสยาม) จำนวน 296 คน ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ผู้ศึกษาสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลเด็กนักเรียนหญิงและชายโรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ข้างกลสยาม) จำนวน 296 คน และนำข้อมูลที่ได้วิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ประกอบด้วย ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่าการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย หรือการหาค่าที่ (t-test)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ชุด คำนวณจากเอกสารบทความ งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษานำเสนอผลการศึกษาเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ จำนวนพี่น้อง สถานภาพของบิดามารดา ปัจจุบันอาศัยอยู่กับใคร อาชีพของผู้ปกครอง หรือผู้อุปการะ (ถ้ามี) รายได้ของผู้ปกครอง หรือผู้อุปการะ (ถ้ามี)

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของวัยรุ่นหญิงและชายต่อการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นหญิง ได้แก่

1. ความคิดเห็นของวัยรุ่นหญิงและชายต่อการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นหญิง
2. ปัจจัยที่ทำให้วัยรุ่นหญิงสูบบุหรี่
3. ข้อเสนอแนะในการลดการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นหญิง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวน 296 คน ได้แก่ เพศ อายุ จำนวนพี่น้อง สถานภาพของบิดามารดาปัจจุบันอาศัยอยู่กับใคร อาชีพของผู้ปกครอง หรือผู้ประกอบการ (ถ้ามี) รายได้ของผู้ปกครอง หรือผู้ประกอบการ (ถ้ามี) ผู้ศึกษาได้นำเสนอในรูปแบบตาราง 4.1-4.8 (ตารางที่ 4.1)

ตารางที่ 4.1

จำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของวัยรุ่นหญิงและชายจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
หญิง	158	53.4
ชาย	138	46.6
รวม	296	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่ากลุ่มตัวอย่าง จำนวน 296 คน เป็นวัยรุ่นหญิง มีจำนวน 158 คิดเป็นร้อยละ 53.4 และวัยรุ่นชาย มีจำนวน 138 คิดเป็นร้อยละ 46.6

ตารางที่ 4.2

จำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของวัยรุ่นหญิงและชายจำแนกตามอายุ

อายุ (ปี)	จำนวน	ร้อยละ
15	12	4.1
16	91	30.7
17	76	25.6
18	39	13.2
19	28	09.5
20	25	08.4

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

อายุ (ปี)	จำนวน	ร้อยละ
21	11	3.7
22	8	2.7
23	2	0.7
24	1	0.3
25	1	0.3
ไม่ระบุ	2	0.7
รวม	296	100

จากตารางที่ 4.2 กลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นที่มีอายุ 16 ปี มีจำนวน 91 คน มีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.7 รองลงมาคือ อายุ 17 ปี จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 25.6 วัยรุ่นที่มีอายุ 18 ปี, 19 ปี, 20 ปี, 15 ปี, 21 ปี, 22 ปี, 23 ปี, 24 ปี และ 25 ปี รวมจำนวนทั้งสิ้น 203 คน คิดเป็นร้อยละ 13.2, 9.5, 8.4, 4.1, 3.7, 2.7, 0.7, 0.3, และ 0.3 ตามลำดับ และไม่ระบุ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7

ตารางที่ 4.3

จำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของวัยรุ่นหญิงและชาย
จำแนกตามจำนวนพี่น้อง

จำนวนพี่น้อง	จำนวน	ร้อยละ
มี 1 คน	48	16.2
มี 2 คน	126	42.6
มี 3 คน	65	22.0
มี 4 คน	16	5.4
มี 5 คน	2	0.7
มี 6 คน	2	0.7
ไม่ระบุ	37	12.5
รวม	296	100

จากตารางที่ 4.3 กลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นหญิงและชายที่มีพี่น้อง 2 คน จำนวน 126 คน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.6 รองลงมาคือจำนวนที่มีพี่น้อง 3 คน จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 22.0 เป็นบุตรคนเดียว จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 16.2 จำนวนพี่น้อง 4 คน, 5 คน, 6 คน จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.4, 0.7, 0.7 และไม่ระบุว่าไม่มีพี่น้องก็คน จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5

ตารางที่ 4.4

จำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของวัยรุ่นหญิงและชาย
จำแนกตามลำดับบุตร

ลำดับบุตร	จำนวน	ร้อยละ
คนที่ 1	156	52.7
คนที่ 2	92	31.1
คนที่ 3	25	8.4
คนที่ 4	7	2.4
คนที่ 5	-	-
คนที่ 6	1	0.3
ไม่ระบุ	15	5.1
รวม	296	100

จากตารางที่ 4.4 กลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นหญิงและชายส่วนใหญ่เป็นบุตรคนแรกมากที่สุด จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 52.7 รองลงมาคือ เป็นบุตรคนที่ 2 จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 31.1 เป็นบุตรคนที่ 3 จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 8.4 เป็นบุตรคนที่ 4, 5, 6 จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.4 - 0.3 ตามลำดับ และไม่ระบุว่าเป็นบุตรคนที่เท่าไร จำนวน 15 คน คิดเป็น ร้อยละ 5.1

ตารางที่ 4.5

จำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของวัยรุ่นหญิงและชาย

จำแนกตามสถานภาพของบิดามารดา

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
อยู่ด้วยกัน	213	72.0
แยกกันอยู่	64	21.6
อื่น ๆ	18	6.1
ไม่ระบุ	1	0.3
รวม	296	100

จากตารางที่ 4.5 กลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นหญิงและชายที่บิดามารดาอยู่ด้วยกัน มากที่สุด จำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 72.0 รองลงมาคือ บิดามารดาแยกกันอยู่ จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 21.6 สถานภาพอื่น ๆ และไม่ระบุ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 6.4

ตารางที่ 4.6

จำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของวัยรุ่นหญิงและชาย

จำแนกตามที่พักอาศัย

อาศัยอยู่กับ	จำนวน	ร้อยละ
บิดาและมารดา	200	67.6
มารดา	62	20.9
บิดา	14	4.7
ผู้อุปการะ	18	6.1
ไม่ระบุ	2	0.7
รวม	296	100

จากตารางที่ 4.6 กลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นหญิงและชายที่พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา มากที่สุด จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 67.6 รองลงมาคือ พักอาศัยอยู่กับมารดา จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 20.9 พักอาศัยอยู่ผู้ปกครอง, พักอาศัยอยู่กับบิดา, จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 6.1, 4.7 ตามลำดับ และไม่ระบุว่าพักอาศัยกับใคร จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7

ตารางที่ 4.7

จำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของวัยรุ่นหญิงและชาย
จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง หรือผู้อุปการะ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	51	17.2
ค้าขายหรือธุรกิจ	106	35.8
รับจ้าง	109	36.8
เกษตรกรรม	6	2.0
อื่น ๆ	22	7.4
ไม่ระบุ	2	0.7
รวม	296	100

จากตารางที่ 4.7 กลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นหญิงและชายที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง มากที่สุด จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 36.8 รองลงมา คือ ผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพค้าขาย หรือธุรกิจ จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 35.8 ผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และเกษตรกรรมจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 17.2 และ 2.0 ตามลำดับ ส่วนวัยรุ่นหญิงและชายที่ไม่ได้อยู่กับผู้ปกครองนั้น ตอบว่าอื่น ๆ หรือไม่ระบุ เนื่องจากไม่ทราบว่าผู้ปกครองประกอบอาชีพอะไร จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 7.4 และ 0.7 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8
จำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของวัยรุ่นหญิงและชาย
จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง
หรือผู้อุปการะ

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (บาท)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า หรือ เท่ากับ 15,000 บาท	128	43.2
15,001-30,000 บาท	112	37.8
30,001 บาทขึ้นไป	55	18.6
ไม่ระบุ	1	0.3
รวม	296	100

จากตารางที่ 4.8 กลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นหญิงและชายที่ผู้ปกครองมีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท มากที่สุด จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 43.2 รองลงมา คือ ผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ยตั้งแต่ 15,001 – 30,000 บาท และ 30,001 บาทขึ้นไป จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 37.8. และ 18.6 ตามลำดับ ส่วนวัยรุ่นหญิงและชายที่ไม่ได้อยู่กับผู้ปกครองนั้น บางคนไม่ระบุว่าผู้ปกครองมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเท่าไร จำนวน 1 คน คิดว่าร้อยละ 0.3

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของวัยรุ่นหญิงและชายต่อการสูบบุหรี่ ของวัยรุ่นหญิง

ความคิดเห็นของวัยรุ่นหญิงและชายต่อการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นหญิงที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตนอยู่ในสังคมปัจจุบัน มีดังนี้

- 2.1 ความคิดเห็นของวัยรุ่นหญิงและชายต่อการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นหญิง
- 2.2 ปัจจัยแวดล้อมที่ทำให้วัยรุ่นหญิงสูบบุหรี่
- 2.3 ข้อเสนอแนะในการลดการสูบบุหรี่ของวัยรุ่น

2.1 ความคิดเห็นของวัยรุ่นหญิงและชายต่อการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นหญิง ผู้ศึกษาได้นำเสนอในรูปแบบตามตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 ของความคิดเห็นของวัยรุ่นหญิงและชาย
 ต่อการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นหญิง

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ของ วัยรุ่นหญิง	ระดับความคิดเห็น					$\bar{x}$	S.D.
	เห็น ด้วยมาก ที่สุด (5)	ค่อนข้าง เห็น ด้วย (4)	ไม่ แน่ใจ (3)	ไม่ค่อย เห็น ด้วย (2)	ไม่ เห็นด้วย เลย (1)		
1. คิดว่าต้องการทำให้ดูเป็นผู้หญิงที่ทันสมัย เทห์ และเด่นกว่าผู้อื่น	36 12.2	71 24.0	87 29.4	38 12.8	64 21.6	2.92	1.311
2. คิดว่าเป็นการทำตามเพื่อน	50 16.9	97 32.9	84 28.5	30 10.2	34 11.5	3.34	1.209
3. คิดว่าเป็นความต้องการหาประสบการณ์ ใหม่ว่าบุหรี่ มีรส กลิ่น เป็นอย่างไร	47 15.9	71 24.0	78 26.4	33 11.1	67 22.6	2.99	1.378
4. คิดว่าการสูบบุหรี่ทำให้เป็นที่ยอมรับของ สังคม	37 12.5	112 37.8	75 25.3	34 11.5	38 12.8	3.26	1.202
5. คิดว่าการสูบบุหรี่เป็นสัญลักษณ์ของ ผู้ใหญ่	54 18.2	91 30.7	75 25.3	35 11.8	41 13.9	3.28	1.280
6. วัยรุ่นหญิงที่ไม่สูบบุหรี่ คืออยู่แล้ว	202 68.5	36 12.2	31 10.5	11 3.7	15 5.1	4.36	1.133
7. การสูบบุหรี่ของวัยรุ่นหญิงทำให้เสีย การเรียน	74 25.1	62 21.0	100 33.9	25 8.5	34 11.5	3.40	1.268
8. วัยรุ่นหญิงที่สูบบุหรือน่ารังเกียจ	99 33.6	72 24.4	79 26.8	21 7.1	24 8.1	3.68	1.234
9. คิดว่าวัยรุ่นหญิงสูบบุหรี่ เพื่อให้เท่าเทียม วัยรุ่นชาย	40 13.5	72 24.3	93 31.4	38 12.8	53 17.9	3.03	1.278
10. คิดว่าเป็นสิทธิและเสรีภาพของวัยรุ่นหญิง	74 25.1	83 28.1	77 26.1	33 11.2	28 9.5	3.48	1.245

จากตารางที่ 4.9 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย กลุ่มตัวอย่างความคิดเห็นวัยรุ่นหญิงและชายที่มีต่อการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นหญิง วัยรุ่นหญิงที่ไม่สูบบุหรี่ดีอยู่ ($\bar{x}$ = 4.36, S.D.= 1.133) เห็นด้วยมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมา คือ วัยรุ่นหญิงที่สูบบุหรือนำรังเกียจ ($\bar{x}$ = 3.68, S.D.= 1.234) และการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นหญิงคิดว่าเป็นสิทธิและเสรีภาพของวัยรุ่นหญิง ($\bar{x}$ = 3.48, S.D.= 1.245) ตามลำดับ

2.2 ปัจจัยแวดล้อมที่ทำให้วัยรุ่นหญิงสูบบุหรี่ ผู้ศึกษาได้นำเสนอในรูปแบบตาราง 4.10

ตารางที่ 4.10

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็น
ต่อปัจจัยแวดล้อมที่ทำให้วัยรุ่นหญิงสูบบุหรี่

ปัจจัยแวดล้อมที่ทำให้วัยรุ่นหญิงสูบบุหรี่	ระดับความคิดเห็น					$\bar{x}$	S.D.
	เห็นด้วยมากที่สุด (5)	ค่อนข้างเห็นด้วย (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่ค่อยเห็นด้วย (2)	ไม่เห็นด้วยเลย (1)		
1. สมาชิกในบ้านแนะนำให้สูบบุหรี่	15 5.1	27 9.2	54 18.5	28 9.6	168 57.5	1.95	1.263
2. มีปัญหาทางบ้านที่ทำให้สูบบุหรี่	32 11.0	58 19.9	78 26.8	40 13.7	83 28.5	2.71	1.357
3. สูบบุหรี่ตามบิดามารดา	32 11.0	52 17.9	70 24.1	40 13.7	97 33.3	2.59	1.390
4. บิดามารดา ไม่มีเวลาอยู่บ้านกับลูกวัยรุ่นหญิง	47 16.1	64 21.9	78 26.7	33 11.3	70 24.0	2.95	1.392
5. ต้องการเรียกร้องความสนใจจากบิดามารดา	38 13.1	70 24.1	72 24.8	31 10.7	79 27.2	2.85	1.395

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ปัจจัยแวดล้อมที่ทำให้วัยรุ่นหญิงสูบบุหรี่	ระดับความคิดเห็น					$\bar{x}$	S.D.
	เห็นด้วยมากที่สุด (5)	ค่อนข้างเห็นด้วย (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่ค่อยเห็นด้วย (2)	ไม่เห็นด้วยเลย (1)		
6. ต้องการสร้างค่านิยมใหม่เพื่อสร้างความเสมอภาคระหว่างหญิง ชาย	43 14.7	67 22.9	103 35.3	25 8.6	54 18.5	3.07	1.282
7. ต้องการทำตามแฟชั่น	55 18.9	84 28.9	79 27.1	34 11.7	39 13.4	3.28	1.274
8. ต้องการทำตามกลุ่มเพื่อน	68 23.4	107 36.9	57 19.7	26 9.0	32 11.0	3.53	1.251
9. การมีที่พักอาศัย อยู่ตามลำพัง ทำให้วัยรุ่นหญิงสูบบุหรี่	65 22.3	72 24.7	96 32.9	28 9.6	31 10.6	3.38	1.231
10. สถานที่การศึกษาอยู่ใกล้สถานเริงรมย์	48 16.4	94 32.2	78 26.7	37 12.7	35 12.0	3.28	1.229
11. สามารถหาซื้อบุหรี่ได้ง่ายตามร้านค้าทั่วไป	103 35.2	175 59.7	8 2.7	3 1.0	4 1.4	4.26	0.689

จากตารางที่ 4.10 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย กลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นหญิงและชายที่มีต่อการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นหญิง วัยรุ่นหญิงสามารถหาซื้อบุหรี่ได้ง่ายตามร้านค้าทั่วไป ($\bar{x}$ = 4.26, S.D.= .689) เห็นด้วยมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมา คือ วัยรุ่นหญิงต้องการทำตามกลุ่มเพื่อน ($\bar{x}$ = 3.53, S.D.= 1.251) และการมีที่พักอาศัยอยู่ตามลำพัง ทำให้วัยรุ่นหญิงสูบบุหรี่ ($\bar{x}$ = 3.38, S.D.= 1.231) ตามลำดับ

2.3 ข้อเสนอแนะในการลดการสูบบุหรี่ของวัยรุ่น ผู้ศึกษาได้นำเสนอในรูปแบบตาราง 4.11

ตารางที่ 4.11

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็น
ของข้อเสนอแนะในการลดการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นหญิง

รายการ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{x}$	S.D.
	เห็นด้วย มากที่สุด (5)	ค่อนข้าง เห็นด้วย (4)	ไม่แน่ ใจ (3)	ไม่ค่อย เห็นด้วย (2)	ไม่เห็น ด้วยเลย (1)		
1. บิดา มารดา ควรเป็น ต้นแบบการไม่สูบ บุหรี่ของวัยรุ่นหญิง	165 56.7	49 16.8	38 13.1	5 1.7	34 11.7	4.05	1.350
2. บิดา มารดา ควรมี ความรู้เกี่ยวกับลูก วัยรุ่นหญิง ได้มากขึ้น	139 47.8	85 29.2	30 10.3	16 5.5	21 7.2	4.05	1.205
3. บิดา มารดา ควรมีเวลา กับลูกวัยรุ่นหญิงมากขึ้น	153 52.6	74 25.4	34 11.7	15 5.2	15 5.2	4.15	1.138
4. บิดา มารดา ควรเป็นที่ ปรึกษาในการใช้ ชีวิตประจำวันมากขึ้น	155 53.3	75 25.8	33 11.3	13 4.5	15 5.2	4.18	1.124
บิดา มารดา ควรเข้าใจ ให้อภัย และหาทาง แก้ไข เมื่อลูกวัยรุ่นหญิง สูบบุหรี่	128 44.1	73 25.2	46 15.9	21 7.2	22 7.6	3.91	1.253
1. วัยรุ่นยุคใหม่ควรรู้จักคิด อย่างมีเหตุผล	165 56.7	77 26.5	29 10.0	10 3.4	10 3.4	4.30	1.015
2. วัยรุ่นยุคใหม่ ควรมี ความรู้ เกี่ยวกับโทษ ของการสูบบุหรี่	152 52.6	91 31.5	31 10.7	6 2.1	9 3.1	4.28	0.959

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{x}$	S.D.
	เห็นด้วยมากที่สุด (5)	ค่อนข้างเห็นด้วย (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่ค่อยเห็นด้วย (2)	ไม่เห็นด้วยเลย (1)		
วัยรุ่นหญิงยุคใหม่ ควรใช้เวลาว่างทำกิจกรรมเพื่อประโยชน์ต่อสังคม	152 52.4	77 26.6	42 14.5	13 4.5	6 2.1	4.23	0.993
โรงเรียนควรจัดอบรมเกี่ยวกับโทษของการสูบบุหรี่	162 55.9	79 27.2	29 10.0	10 3.4	10 3.4	4.29	1.014
โรงเรียนควรจัดกิจกรรมรณรงค์การไม่สูบบุหรี่	156 54.2	84 29.2	29 10.1	13 4.5	6 2.1	4.29	0.965
3. โรงเรียนให้ฝ่ายปกครองตรวจตราการสูบบุหรี่ภายในโรงเรียนให้มากขึ้น	148 51.2	90 31.1	33 11.4	6 2.1	12 4.2	4.23	1.016
โรงเรียนควรจัดให้มีการบริการแนะแนวและให้คำปรึกษาแก่วัยรุ่นหญิงที่สูบบุหรี่	166 57.4	74 25.6	30 10.4	11 3.8	8 2.8	4.31	0.993

จากตารางที่ 4.11 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย กลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นหญิงและชายของความคิดเห็นของข้อเสนอแนะในการลดการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นหญิง เสนอว่า โรงเรียนควรจัดให้มีการบริการแนะแนว และให้คำปรึกษาแก่วัยรุ่นหญิงที่สูบบุหรี่ ($\bar{x} = 4.31$, S.D.= .993) เห็นด้วยมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมา คือ วัยรุ่นหญิงยุคใหม่ควรรู้จักคิดอย่างมีเหตุผล ($\bar{x} = 4.30$, S.D.= 1.015) และมีการเสนอให้โรงเรียนควรจัดอบรมเกี่ยวกับโทษของการสูบบุหรี่ เท่ากับเสนอให้โรงเรียนควรจัดกิจกรรมรณรงค์การไม่สูบบุหรี่คือ ($\bar{x} = 4.29$, S.D.= 1.014, .965) ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของวัยรุ่นหญิงและชายต่อการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นหญิง ผู้ศึกษา ได้นำเสนอในรูปแบบตาราง 4.12 – 4.14

ตารางที่ 4.12

ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติของการเปรียบเทียบ

ความแตกต่างของความคิดเห็นของวัยรุ่นหญิงและชาย

ต่อการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นหญิง จำแนกตาม

สถานภาพด้านเพศ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นหญิง	เพศชาย		เพศหญิง		t	Sig
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. คิดว่าต้องการทำให้ดูเป็นผู้หญิงที่ทันสมัย เท่และเด่นกว่าผู้อื่น	2.97	1.30	2.88	1.32	0.597	0.551
2. คิดว่าเป็นการทำตามเพื่อน	3.49	1.19	3.20	1.22	2.105	0.036
3. คิดว่าเป็นความต้องการหาประสบการณ์ใหม่ว่าบุหรี่ มีรส กลิ่น เป็นอย่างไร	3.28	1.29	2.74	1.41	3.438	0.001*
4. คิดว่าการสูบบุหรี่ทำให้เป็นที่ยอมรับของสังคม	3.51	1.10	3.04	1.25	3.409	0.001*
5. คิดว่าการสูบบุหรี่เป็นสัญลักษณ์ของผู้ใหญ่	3.41	1.23	3.16	1.32	1.622	0.106
6. วัยรุ่นหญิงที่ไม่สูบบุหรี่ ดีอยู่แล้ว	4.32	.989	4.38	1.24	0.480	0.632
7. การสูบบุหรี่ของวัยรุ่นหญิงทำให้เสียการเรียน	3.54	1.16	3.27	1.34	1.818	0.070
8. วัยรุ่นหญิงที่สูบบุหรือน่ารังเกียจ	3.71	1.11	3.66	1.34	0.380	0.705
9. คิดว่าวัยรุ่นหญิงสูบบุหรี่ เพื่อให้เท่าเทียมวัยรุ่นชาย	3.14	1.19	2.92	1.34	1.486	0.138
10. คิดว่าเป็นสิทธิและเสรีภาพของวัยรุ่นหญิง	3.51	1.15	3.46	1.33	0.384	0.702

* $p < 0.01$

จากตารางที่ 4.12 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของวัยรุ่นหญิง และชายต่อการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นหญิง พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในประเด็นข้อ 3 คิดว่าเป็นความต้องการหาประสบการณ์ใหม่ว่าบุหรี่ มีรส กลิ่น เป็นอย่างไร และข้อ 4 คิดว่าการสูบบุหรี่ทำให้เป็นที่ยอมรับของสังคม โดยกลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นชายมีความ คิดเห็นมากกว่าวัยรุ่นหญิง สำหรับประเด็นอื่น ๆ กลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นชายเห็นด้วยมากกว่าวัยรุ่น หญิง แต่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.13

ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติของการเปรียบเทียบ

ความแตกต่างของความคิดเห็นต่อบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ทำให้วัยรุ่นหญิงสูบบุหรี่

ปัจจัยแวดล้อมที่ทำให้วัยรุ่นหญิงสูบบุหรี่	เพศชาย		เพศหญิง		t	Sig
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. สมาชิกในบ้านแนะนำให้สูบบุหรี่	2.27	1.37	1.66	1.09	4.155	0.000**
2. มีปัญหาทางบ้านที่ทำให้สูบบุหรี่	3.00	1.29	2.45	1.37	3.524	0.000**
3. สูบบุหรี่ตามบิดามารดา	2.96	1.35	2.27	1.35	4.405	0.000**
4. บิดามารดา ไม่มีเวลาอยู่บ้านกับลูกวัยรุ่นหญิง	3.12	1.32	2.79	1.45	2.049	0.041*
5. ต้องการเรียกร้องความสนใจจากบิดา มารดา	3.02	1.33	2.70	1.44	1.987	0.048*
6. ต้องการสร้างค่านิยมใหม่ เพื่อสร้าง ความเสมอภาคระหว่างหญิง ชาย	3.38	1.22	2.84	1.30	3.304	0.001**
7. ต้องการทำตามแฟชั่น	3.41	1.23	3.16	1.31	1.674	0.095
8. ต้องการทำตามกลุ่มเพื่อน	3.60	1.22	3.46	1.28	0.914	0.362
9. การมีที่พักอาศัย อยู่ตามลำพัง ทำให้วัยรุ่น หญิงสูบบุหรี่	3.46	1.16	3.32	1.29	0.959	0.339
10. สถานที่การศึกษาอยู่ใกล้สถานเริงรมย์	3.44	1.09	3.14	1.33	2.112	0.036*
11. สามารถหาซื้อบุหรี่ได้ง่ายตามร้านค้า ทั่วไป	4.17	0.74	4.34	0.63	-2.095	0.037*

* p<0.05 **p<0.001

จากตารางที่ 4.13 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อปัจจัยแวดล้อมที่ทำให้วัยรุ่นหญิงสูบบุหรี่พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05* และที่ระดับ 0.001**

ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05* โดยมีประเด็นที่มีนัยสำคัญทางสถิติมากเป็นอันดับหนึ่งคือ ต้องการเรียกร้องความสนใจจากบิดามารดา โดยวัยรุ่นหญิงเห็นด้วยมากกว่าวัยรุ่นชาย รองลงมาคือ บิดามารดาไม่มีเวลาอยู่บ้านกับลูกวัยรุ่นหญิง โดยวัยรุ่นชายเห็นด้วยมากกว่าวัยรุ่นหญิง สามารถหาซื้อบุหรี่ได้ง่ายตามร้านค้าทั่วไป โดยวัยรุ่นหญิงเห็นด้วยมากกว่าวัยรุ่นชายและสถานการศึกษาอยู่ใกล้สถานเริงรมย์ โดยวัยรุ่นชายเห็นด้วยมากกว่าวัยรุ่นหญิง

ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001** โดยมีประเด็นที่มีนัยสำคัญทางสถิติมากเป็นอันดับที่หนึ่งคือ ต้องการสร้างค่านิยมใหม่ เพื่อสร้างความเสมอภาคระหว่างหญิงชาย โดยวัยรุ่นชายเห็นด้วยมากกว่าวัยรุ่นหญิง รองลงมาเท่ากันสามประเด็น คือ สมาชิกในบ้านแนะนำให้สูบบุหรี่ โดยวัยรุ่นชายเห็นด้วยมากกว่าวัยรุ่นหญิง มีปัญหาทางบ้านที่ทำให้สูบบุหรี่ โดยวัยรุ่นชายเห็นด้วยมากกว่าวัยรุ่นหญิง และสูบบุหรี่ตามบิดามารดา โดยวัยรุ่นชายเห็นด้วยมากกว่าวัยรุ่นหญิง

ตารางที่ 4.14

ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติของการเปรียบเทียบ

ความแตกต่างของความคิดเห็นของข้อเสนอแนะในการลด

การสูบบุหรี่ของวัยรุ่นหญิง

รายการ	เพศชาย		เพศหญิง		t	Sig
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. บิดา มารดา ควรเป็นต้นแบบการไม่สูบบุหรี่ของวัยรุ่นหญิง	4.31	1.03	3.82	1.55	3.249	0.001*
2. บิดา มารดา ควรมีความรู้เกี่ยวกับลูกวัยรุ่นหญิงได้มากขึ้น	4.18	1.02	3.94	1.34	1.729	0.085
3. บิดา มารดา ควรมีเวลากับลูกวัยรุ่นหญิงมากขึ้น	4.25	0.98	4.06	1.26	1.394	0.164

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

รายการ	เพศชาย		เพศหญิง		t	Sig
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
4. บิดา มารดา ควรเป็นที่ปรึกษาในการใช้ชีวิตประจำวันมากขึ้น	4.27	0.93	4.09	1.27	1.384	0.167
5. บิดา มารดา ควรเข้าใจ ให้อภัย และหาทางแก้ไข เมื่อลูกวัยรุ่นหญิงสูบบุหรี่	3.99	1.10	3.84	1.38	0.977	0.329
6. วัยรุ่นยุคใหม่ควรรู้จักคิด อย่างมีเหตุผล	4.34	0.89	4.26	1.12	0.646	0.519
7. วัยรุ่นยุคใหม่ ควรมีความรู้ เกี่ยวกับโทษของการสูบบุหรี่	4.35	0.78	4.22	1.10	1.181	0.239
8. วัยรุ่นหญิงยุคใหม่ ควรใช้เวลาว่างทำกิจกรรมเพื่อประโยชน์ต่อสังคม	4.10	0.96	4.34	1.01	-2.140	0.033*
9. โรงเรียนควรจัดอบรมเกี่ยวกับโทษของการสูบบุหรี่	4.35	0.90	4.23	1.11	0.949	0.343
10. โรงเรียนควรจัดกิจกรรมรณรงค์การไม่สูบบุหรี่	4.28	0.90	4.30	1.02	-.198	0.843
11. โรงเรียนให้ฝ่ายปกครองตรวจตราการสูบบุหรี่ภายในโรงเรียนให้มากขึ้น	4.23	0.88	4.24	1.13	-.062	0.950
12. โรงเรียนควรจัดให้มีการบริการแนะแนว และให้คำปรึกษาแก่วัยรุ่นหญิงที่สูบบุหรี่	4.29	0.92	4.33	1.06	-.279	0.781

p<0.05

จากตารางที่ 4.14 เมื่อเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของข้อเสนอแนะในการลดการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นหญิง พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.005 ในประเด็นข้อ 1 คือ บิดามารดา ควรเป็นต้นแบบการไม่สูบบุหรี่ของวัยรุ่นหญิง โดยกลุ่มวัยรุ่นชายเห็นด้วยมากกว่ากลุ่มวัยรุ่นหญิง และข้อ 8 คือ วัยรุ่นหญิงยุคใหม่ ควรใช้เวลาว่างทำกิจกรรมเพื่อประโยชน์ต่อสังคม โดยกลุ่มวัยรุ่นหญิงเห็นด้วยมากกว่ากลุ่มวัยรุ่นชาย

อภิปรายผลการศึกษา

ความคิดเห็นของวัยรุ่นหญิงและชายที่มีต่อการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นหญิง

การอภิปรายผลการศึกษาความคิดเห็นของวัยรุ่นหญิงและชายที่มีต่อการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นหญิง โดยผู้ศึกษาใช้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับสตรีศึกษาในการอภิปรายผล ได้แก่ แนวคิดเรื่องเพศสภาพ (Gender) ทฤษฎีค่านิยมความเป็นหญิงความเป็นชาย (ว่าด้วยความเหมือนและความแตกต่างระหว่างหญิงและชาย) มีดังนี้

1. ความคิดเห็นของวัยรุ่นหญิงและชายที่มีต่อการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นหญิง
2. ปัจจัยเกี่ยวกับเพศสภาพที่มีต่อการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นหญิง
3. ข้อเสนอแนะแนวทางในการลดการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นหญิง

1. ความคิดเห็นของวัยรุ่นหญิงและชายที่มีต่อการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นหญิง

จากการศึกษาความคิดเห็นของวัยรุ่นหญิงและชายต่อการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นหญิง ผลการศึกษาเชิงเปรียบเทียบ พบว่ามีข้อคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเพียงสองข้อ คือ วัยรุ่นชายเห็นด้วยกับข้อคำถามที่ว่า การสูบบุหรี่ของวัยรุ่นหญิงเป็นการหาประสบการณ์ใหม่และเป็นการทำให้วัยรุ่นหญิงเป็นที่ยอมรับของสังคม ซึ่งเป็นข้อมูลที่น่าสนใจที่สะท้อนให้เห็นได้ว่า วัยรุ่นชายมีค่านิยมที่เปลี่ยนไปจากค่านิยมเดิมของสังคมไทยในเรื่องความเสมอภาคทางเพศ คือ เห็นว่าค่านิยมสองมาตรฐานบางอย่างเช่นในเรื่องการสูบบุหรี่ซึ่งสังคมให้คุณค่าที่ต่างกันระหว่างผู้หญิงและผู้ชายคือการสูบบุหรี่ของผู้ชายเป็นเรื่องที่สังคมไม่ติเตียนแต่สำหรับการสูบบุหรี่ของผู้หญิงเป็นพฤติกรรมที่สังคมให้คุณค่าในทางลบและเป็นพฤติกรรมที่สังคมไม่ยอมรับและเห็นว่าเป็นพฤติกรรมของผู้หญิงที่ไม่ใช่กุลสตรีไทยและเป็นพฤติกรรมที่ขัดแย้งกับการหล่อหลอมทางสังคมในความเป็นหญิงของสตรีไทย ผลการศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่าค่านิยมต่อเรื่องความเสมอภาคทางเพศของผู้ชายได้เปลี่ยนไปในทางบวกมากขึ้นในกลุ่มคนรุ่นใหม่ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องเพศสภาพ (gender) ที่ว่าแบบแผนทางเพศความเป็นหญิงความเป็นชายเป็นเรื่องที่สังคมกำหนดและใช้

กระบวนการหล่อหลอมทางสังคมซึ่งเปลี่ยนแปลงได้ในขณะที่ความเป็นเพศ (sex) เป็นเรื่องที่ไม่เปลี่ยนแปลงไม่ได้ การแปลงเพศเป็นการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพแต่ไม่ใช่การเปลี่ยนแปลงทางชีวภาพของโครโมโซมวัยรุ่น ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าการเรียกร้องความเสมอภาคทางเพศสภาพเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ เพราะสังคมมีการพัฒนาและค่านิยมก็มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

ถึงอย่างไรก็ตามผลการศึกษากลับชี้ให้เห็นว่าในขณะที่วัยรุ่นชายมีค่านิยมที่เปิดกว้างขึ้นในเรื่องความเสมอภาคทางเพศดังที่ได้อภิปรายข้างต้น แต่วัยรุ่นหญิงเองกลับไม่เห็นว่าการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นหญิงเป็นสิ่งที่ทำให้สังคมยอมรับ ซึ่งอาจมองได้เป็นสองแนวทางคือแนวทางที่หนึ่งวัยรุ่นหญิงอาจจะติดอยู่ในค่านิยมเดิมของความเป็นความหญิงเป็นชายคือ เห็นว่าการสูบบุหรี่เป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาของผู้หญิง จึงทำให้ไม่เห็นด้วยที่ว่า การสูบบุหรี่จะทำให้สังคมยอมรับผู้หญิงในพื้นที่ที่สังคมอนุญาตให้ผู้ชายทำได้ อีกแนวทางหนึ่งที่น่าจะเป็นไปได้คือวัยรุ่นหญิงอาจเห็นว่าความเสมอภาคทางเพศไม่ใช่เรื่องความเหมือนกัน กล่าวคือการที่ผู้ชายสูบบุหรี่ได้ ผู้หญิงก็ต้องทำได้เหมือน ๆ กัน จึงจะเป็นความเสมอภาคทั้งที่เป็นพฤติกรรมที่ควรหลีกเลี่ยงสำหรับทั้งสองเพศ เช่นเดียวกับเรื่องการล่าสอน ความล่าสอนเป็นพฤติกรรมที่สังคมทนได้กับผู้ชาย ในขณะที่เดียวกันที่สังคมทนไม่ได้หากเป็นพฤติกรรมเพศหญิง การเรียกร้องความเสมอภาคไม่ได้หมายความว่าสังคมต้องยอมรับหากผู้หญิงจะล่าสอนเหมือนผู้ชาย ความเสมอภาคทางเพศในกรณีนี้คือถ้าสังคมจะประณามผู้หญิงล่าสอนก็ต้องประณามผู้ชายเช่นกัน สังคมจะต้องไม่ใช่มาตรฐานสองเชิงกับผู้หญิง แนวทางนี้ได้รับการสนับสนุนจากผลการศึกษาดังตารางที่ 4.13 ข้อ 6 ซึ่งวัยรุ่นหญิงไม่เห็นด้วยว่าปัจจัยแวดล้อมที่ทำให้วัยรุ่นหญิงสูบบุหรี่คือการสร้างค่านิยมใหม่เพื่อสร้างความเสมอภาคทางเพศ หมายความว่า การสูบบุหรี่ของวัยรุ่นหญิงไม่ใช่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความเสมอภาคทางเพศ

2. ปัจจัยเกี่ยวกับเพศสภาพที่มีต่อการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นหญิง

จากการศึกษาสำหรับประเด็นเรื่องปัจจัยแวดล้อมที่มีต่อการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นหญิง พบว่า ทั้งวัยรุ่นหญิงและชายมีความคิดเห็นที่ต่างกันในทุกประเด็นคำถาม ยกเว้นประเด็นคำถามเรื่องการทำตามแฟชั่น การทำตามกลุ่มเพื่อนและการมีที่พักอาศัยที่อยู่ตามลำพังคือไม่ได้อยู่กับครอบครัว ประเด็นคำถามที่วัยรุ่นชายและหญิงคิดต่างกันคือ ประเด็นเรื่องบทบาทของครอบครัวซึ่งวัยรุ่นชายเห็นว่าครอบครัวเป็นปัจจัยแวดล้อมสำคัญที่ทำให้วัยรุ่นหญิงสูบบุหรี่ไม่ว่าจะเป็นเรื่องปัญหาครอบครัว การเลียนแบบบิดามารดาที่สูบบุหรี่ บิดามารดาไม่มีเวลาให้ลูก หรือเป็นการเรียกร้องความสนใจจากบิดามารดา ความแตกต่างในผลการศึกษานี้ อาจอธิบายได้ว่าวัยรุ่นชายยังมองว่าบทบาทการดูแลลูก มีเวลาให้กับลูกควรเป็นบทบาทของผู้หญิง เพราะบทบาท

ผู้ชายคือต้องใช้เวลาส่วนใหญ่กับการทำงานเลี้ยงครอบครัว แต่ในข้อเท็จจริงแล้ว ผู้หญิงในปัจจุบันต้องช่วยผู้ชายหาเลี้ยงครอบครัวด้วย ซึ่งวัยรุ่นหญิงอาจตระหนักในบทบาทดังกล่าวของมารดาจึงไม่เห็นด้วยว่าเป็นปัจจัยแวดล้อม กล่าวคือวัยรุ่นชายอาจจะยังมีความนิยมเรื่องบทบาทหญิงชายแบบเดิมก็เป็นได้ในขณะที่ค่านิยมของวัยรุ่นหญิงในเรื่องดังกล่าวได้เปลี่ยนไปแล้ว

3. ข้อเสนอแนะแนวทางในการลดการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นหญิง

จากการศึกษาในประเด็นเรื่องการเสนอแนะแนวทางในการลดการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นหญิง พบว่าวัยรุ่นหญิงและชายมีข้อเสนอแนะที่ไม่ต่างกัน ยกเว้นเพียงข้อคำถามเดียวคือ บิดามารดาควรเป็นต้นแบบการไม่สูบบุหรี่ ซึ่งวัยรุ่นหญิงไม่เห็นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาก่อนหน้านี้ที่วัยรุ่นหญิงไม่เห็นว่าเป็นบิดามารดาเป็นปัจจัยแวดล้อมที่ทำให้วัยรุ่นหญิงสูบบุหรี่ สำหรับข้อเสนอแนะที่เหลือวัยรุ่นทั้งหญิงและชายต่างเห็นร่วมกัน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มคือ ข้อเสนอแนะต่อบิดามารดาซึ่งบิดามารดาควรมีความรู้ ความเข้าใจ มีเวลา ต่อความเป็นวัยรุ่น และเป็นที่ปรึกษาของวัยรุ่นได้ กลุ่มที่สองเป็นข้อเสนอแนะต่อตัววัยรุ่นเองที่ควรจะมีเจตคติอย่างมีเหตุผล มีผล มีความรู้เรื่องโทษของบุหรี่ตลอดจนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ข้อเสนอแนะกลุ่มที่สาม คือ ข้อเสนอแนะที่มีต่อโรงเรียน โรงเรียนควรตรวจตราการสูบบุหรี่ของนักเรียน และให้คำปรึกษาแก่วัยรุ่นหญิงที่สูบบุหรี่โดยไม่ตำหนินักเรียน